

Розширений план лекцій з дисципліни

«МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РАДІАЦІЙНИХ РИЗИКІВ»

Лекційних годин – 30

Викладач – Барбашев С.В.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Екологічний ризик і його характеристики.

Лекція 1. Основні поняття і терміни. Загальна характеристика ризиків. Суть і визначення екологічного (радіаційного) ризику.

Лекція 2. Джерела і чинники екологічної небезпеки і ризику. Стан природного середовища та екологічні ризики, обумовлені впливом потенційно небезпечних об'єктів.

Тема 2. Теоретико - методологічні основи аналізу й оцінювання екологічних ризиків.

Лекція 3-4. Комплексний екологічний моніторинг навколишнього середовища.

Лекція 5. Математичні моделі та методи оцінювання екологічних ризиків. Аналіз екологічної небезпеки і ризику. ГІС-технології у завданнях оцінювання небезпеки і ризиків.

Тема 3. Радіаційний ризик та його оцінювання.

Лекція 6. Радіаційний ризик у житті і діяльності людей. Використання поняття ризику при організації протирадіаційного захисту населення.

Лекція 7. Основні нормативно-регламентні та методичні документи, покладені в основу радіаційного ризику. Основні положення рекомендацій Міжнародної комісії з радіологічного захисту. Норми радіаційної безпеки України про радіаційний ризик від потенційних джерел опромінення.

Лекція 8. Біологічні ефекти дії радіації на людину. Ризик раку. Номінальні коефіцієнти ризику раку і спадкових ефектів з урахуванням їх шкоди. Індукція неракових захворювань

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 4. Ризики, пов'язані з відходами ядерно-паливного циклу.

Лекція 9. Класифікація радіоактивних відходів. Загальна характеристика поводження з радіоактивними відходами. Поводження з відпрацьованим ядерним паливом та експлуатаційними радіоактивними відходами АЕС України.

Лекція 10. Радіоактивні відходи видобутку і переробки уранових руд. Радіоактивні відходи, джерела іонізуючого випромінювання промисловості, наукової і медичної діяльності, Чорнобильської зони відчуження.

Тема 5.Методи оцінювання ризиків виникнення аварій на об'єктах підвищеної небезпеки.

Лекція 11. Сценарний аналіз як один із методів дослідження екологічної небезпеки і ризику. Бази даних про аварії. Прості методи визначення небезпеки. Оцінювання ризиків аварій методами структурного аналізу “дерево подій” (ETA) та “дерево відмов” (FTA). Методи аналізу й обліку помилок персоналу.

Лекція 12.Моделі поширення забруднень від техногенних об'єктів на навколишнє середовище:гауссівські моделі;моделі, що базуються на інтегральних законах збереження; моделі осадження; моделі міграції забруднень у підземних водах і ґрунтах. Логіко-інформаційні моделі для дослідження стійкості природно-техногенних систем.

Лекція 13.Ризик-орієнтований підхід до забезпечення превентивної готовності до реагування за межами майданчика АЕС при важких аваріях на енергоблоці.

Тема 6. Управління ризиками.

Лекція 14. Критерії управління екологічними ризиками. Основні етапи процесу управління екологічними ризиками. Принципи управління екологічними ризиками.

Лекція 15. Методи і механізми управління екологічними ризиками. Напрями державної політики з питань управління екологічними ризиками.